Aanpak loodverontreinigingen in de bodem Amsterdam

Afstemming woningbouwcorporaties

Met deze notitie infomeren wij u over de wijzigingen in het bodembeleid en attenderen op de wijksgewijze aanpak waarmee bewoners de mogelijkheid krijgen om inzicht te krijgen in het gehalte met bodemlood in de tuinen.

Achtergronden aanscherping loodnormering bodem

De laatste paar jaar is duidelijk geworden dat bodemverontreiniging met lood een groter gezondheidsrisico[1][2] vormt dan vroeger werd gedacht. Een groot deel van de vooroorlogse stad is verontreinigd met lood in concentraties die hoger zijn dan wenselijk. Bij blootstelling van jonge kinderen tot 6 jaar aan lood wordt de hersenontwikkeling beïnvloed. Dit kan tot een IQ-verlies leiden van enkele punten.

Lood vormt een risico voor jonge kinderen. Daarom ligt de focus op plaatsen waar kinderen spelen en waar hoge loodgehalten in de bodem voorkomen. De MKBA[3] geeft aan dat het saneren van locaties met het gevoeligste bodemgebruik het meest zinvol is. In de praktijk zijn dat kinderspeelplaatsen en de particuliere tuinen van woningen. Daarom richt het loodbeleid van Amsterdam[4] zich primair op deze bodemfuncties.

Publieksvoorlichting

Het is belangrijk dat alle inwoners van Amsterdam op de hoogte zijn van de gezondheidsrisico’s van lood in de bodem. Van bewoners wordt verwacht dat zij zelf ook preventieve actie ondernemen door de gebruiksadviezen serieus te nemen en deze na te leven. Vanwege de hernieuwde inzichten over het risico van lood voor kinderen hebben de GGD Amsterdam, de Omgevingsdienst NZKG en de Gemeente Amsterdam hun communicatie over lood sinds 2016 geïntensiveerd.

Loodconsulent

De ervaring leert dat zeer weinig mensen op basis van algemene informatie actie ondernemen. De problematiek is belangrijk genoeg om de aandacht en respons te verhogen en daarmee de blootstellingsrisico’s te verlagen. De gemeente Amsterdam start vanaf 2020 met een wijkgerichte aanpak. In de Staatsliedenbuurt wordt gestart met de pilot. De wijkgerichte aanpak is grotendeels gericht op bewustwording waarbij mensen worden geholpen om maatregelen te nemen om blootstelling tegen te gaan.

---

[1] Lood in bodem, Aanvullend advies met informatie voor GGD-adviseurs gezondheid en milieu, GGD GHOR Nederland, 29 januari 2016
[2] Diffuse loodverontreiniging in de bodem, Advies voor een gemeenschappelijk beleidskader, RIVM, rapport 2015-0204, 2015
[3] Maatschappelijke kosten-batenanalyse maatregelen bodemlood, publicatienummer 17.7K50.85, MKBA, CE Delft en Tauw bv, oktober 2017
[4] Nota bodembeheer Gemeente Amsterdam, Beleidskader voor grondverzet en bodemsanering, Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, 21 november 2019

Alle bewoners met tuinen binnen het pilotgebied krijgen een brief waarin de loodproblematiek onder de aandacht wordt gebracht en waarin de mogelijkheid wordt geboden om een afspraak te maken met de loodconsulent. Indien de bewoners nog vragen hebben kunnen zij naar een inloopavond komen om eventueel aanvullende vragen te stellen over het lood. Indien mogelijk worden deze inloopavonden gecombineerd met andere thema's, zoals bijvoorbeeld loden drinkwaterleidingen of rainproof maken van de tuinen. Hiermee hopen wij een zo hoog mogelijk opkomst te bereiken.

Als bewoners willen weten hoe het met lood in hun tuin gesteld is, kunnen ze de loodconsulent van de gemeente inschakelen door een afspraak te maken via lood@amsterdam.nl. Met een speciaal meetapparaat (XRF-meter) voert de loodconsulent een risicocheck uit, waarbij de bovenste 0,2 meter van de tuin wordt gecontroleerd op lood. Ook wordt de inrichting en het gebruik van de tuin beoordeeld, waarbij de mate van verharding een rol speelt en het gegeven of er kinderen in de tuin spelen. De loodconsulent maakt een verslag van de risicocheck en brengt een advies uit. De bewoner ontvangt een exemplaar van het verslag en kan daarmee besluiten of hij overgaat tot het nemen van maatregelen (bij verhoogde loodgehalten) of dat hij de gebruiksadviezen in acht neemt.

Vragen aan u;

- Bent u op de hoogte van het nieuwe loodbeleid?
- Kunt u instemmen met het voornemen van de gemeente Amsterdam om bewoners te benaderen voor het informeren betreffende lood in de grond?
- Op welke wijze kunnen wij de informatie verkregen bij de risicocheck het best delen met uw organisatie?
- Hoe moet de communicatie verlopen, indien bij bewoners grond is aangetoond met waarden hoger dan de saneringswaarde voor lood? In principe heeft het loodconsult met name het doel om mensen te wijzen op de gebruiksadviezen en om hen maatwerk adviezen te geven voor het gebruik van de tuin. Er kan echter wel onrust op treden als gevolg van de meetresultaten.